

ПАМ'ЯТНИКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ СРСР
(нерухомі)СОЮЗНА РЕСПУБЛІКА Українська РСР

Міністерство культури

(найменування республіканського органу охорони пам'ятників)

ПАСПОРТ

I. НАЙМЕНУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА Городище І селище в урочищі КоломакII. ТИПОЛОГІЧНА
НАЛЕЖНІСТЬ

пам'ятник археології	пам'ятник історії	пам'ятник архітектури	пам'ятник монументального мистецтва
I			

III. ДАТУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА (або дата історичної події, з якою пов'язано виникнення пам'ятника — для пам'ятників історії)

Пам'ятка пеньківського типу третьої чверті
I тисячоліття.IV. АДРЕСА (місцезнаходження) пам'ятника Полтавська область, Лубенський р-н, Калай-
динцівська сільрада, с.Хитці, урочище Коломак. Від м.Лубен—місцевий авто-
пункт, шляхи під'їзду) транспорт.
(область, район, населений пункт, шляхи під'їзду)V. ХАРАКТЕР
СУЧАСНОГО
ВИКОРИСТАННЯ

за початков. призначен- ням	культурно- освітнє	туристсько- екскурсійне	лікувально- оздоровче	житлові приміщення	господарче	не викорис- товується
	музей бібліот. клуб	+	лікарня санатор. б/відп.		установа торгов. промисл. склад	

ДОДАТКИ:

Фото загального вигляду — I

Фото фрагментів —

Генплан —

Обміри: план —

фасад —

розріз —

Схематичний план I

охоронної зони —

VI. ІСТОРИЧНІ ВІДОМОСТІ

а)	для пам'ятників археології	— історія виникнення, ким і коли проводились розвідки і розкопки, місце зберігання колекцій
	для пам'ятників історії	— історія виникнення: коротка характеристика подій і осіб, в зв'язку з якими об'єкт набув значення пам'ятника
	для пам'ятників архітектури і монументального мистецтва	— автор, будівник, замовник, історія створення

Дослідження пам'ятки розпочато в 1945-1946рр. Посульською експедицією Інституту археології АН УРСР під керівництвом Ф.Б.Копилова. Матеріали дослідження зберігаються в Лубенському музеї.

В 1947-1948рр. городище обстежував І.І.Ляпушкін. В 1971р. обслідування городища проводилось Лівобережним загonom ІА АН УРСР. Матеріали зберігаються в Інституті археології АН УРСР. В 1973-1974 рр. селище досліджувалось Дніпровським Лівобережним загonom ЛВІА АН СРСР.

б) перебудови і втрати, що змінили первинний вигляд пам'ятника

Змінило вигляд через розорювання площі селища під посіви.

в) реставраційні роботи (загальна характеристика, час, автор, місце зберігання документації).

Не проводились.

VII. ОПИС ПАМ'ЯТНИКА

а)	для пам'ятників археології	— характер культурного шару, найважливіші знахідки
	для пам'ятників історії	— характеристика пам'ятника, наявність, текст і час встановлення меморіальної дошки
	для пам'ятників архітектури	— основні особливості планувальної композиційно-просторової структури і конструкцій; характер декору фасадів і інтер'єрів; наявність живопису, скульптури, прикладного мистецтва; будівельний матеріал, основні габарити
	для пам'ятників монументального мистецтва	— основні особливості композиційного і колористичного рішення; тексти, матеріал, техніка, розмір.

Городище знаходиться на правому березі р. Удай, в урочищі Коломак, на окремому виступі корінного берега. Урочище розташоване біля впадіння р. Удай в р. Сулу, між селами Тишки і Хижки. Площа городища знаходиться на висоті 35 м від рівня води, з трьох сторін оточена долиною ріки, а з північної — відрізана від плато валом і ровом. Безпосередньо до плато городища через перешийок прилягає селище, розміри якого становлять 300-400 м довжиною і 150-200 м шириною. Розкопки проведені на площі 634 кв. м. В процесі їх виявлено залишки 5-и жител, а також 80 господарських ям. Кераміка представлена кількома сотнями уламків ліпних посудин і великої кількості цілих форм / біля 20%. Знахідки дозволяють говорити про залізоровне виробництво, про місцеве виготовлення окремих прикрас, вдомих по так званих старожитностях антів. Датування пам'ятки — кінець VI—VII ст.ст. — встановлюється за знахідками кераміки пастирського типу, бронзових браслетів з розплющеними кінцями.

б) загальна оцінка суспільної, науково-історичної та художньої значимості пам'ятника.

Селище і городище в урочищі Коломак — цінна пам'ятка пеньківського типу в Лівобережному Подніпров'ї.

VIII. ОСНОВНА БІБЛІОГРАФІЯ, АРХІВНІ

ДЖЕРЕЛА, ІКОНОГРАФІЧНИЙ МАТЕРІАЛ

Ф. Б. Копилов, Посульська експедиція 1945-1946 рр. АП. І, к. 1949 / И. И. Ляпушкин, Днепропетровское лесостепное Левобережье в эпоху железа. МИА, 104, М.-Л., 1961. М. П. Кучера, О. В. Сухобоков, Звіт про роботу Лівобережного загону в 1971 році. Науковий архів ІА АН УРСР № 5994-5995 / Е. А. Горюнов, Памятники пеньковского типа в Левобережном Поднепровье. Сборник "Новейшие открытия советских археологов" / тезисы докладов конференции / К., 1975 г.

характеристика загального стану:

культурного шару
найважливіших знахідок

конструкцій
стін
покриттів
стель
підлоги
декору фасадів
інтер'єрів

живопису
скульптури
приклад. мистецтва

цоколя
постаменту
скульптури
грунту
фарбового шару

добрий	середній	поганий	аварійний
	+		

а) категорія охорони

союзна	республ.	місцева	не взято
		+	

б) дата і № документа про взяття під охорону Рішення виконкому Полтавської обласної
Ради депутатів трудящих № 529 від 10.XII.1970.

в) границі охоронної зони і зони регулювання забудови (короткий опис з посиланням на стверджуючий документ)

Границі охоронної зони затверджені рішенням виконкому Полтавської обласної Ради депутатів трудящих №301 від 8 липня 1975 року.

/Див.схематичний генплан/.

г) балансова належність і конкретне використання Земугіддя колгоспу "Більшовик". Викорис-
тується під посіви.

д) дата і № охоронного документа Охоронне зобов'язання № 745 від 30.У.1972р.

Дата складання паспорта
20 лютого 1975 р.

Паспорт склав Юренко С.П. - викладач Полтавського пед-
(прізвище, ім'я та по батькові) Полтавського пед-
(посада) Полтавського пед-
(професія)

(ПІВПИС

Інспектор по охороні пам'ятників

Іщенко Т.А.
(підпис)

М. П.